"ޤައުމީ ބަހަށް އިސްކަންދިނުމުގެ ޝޫރާ" ކޮންދިނީ ކޮންކަމަކަށް؟

މުހައްމަދު ނަޝީދު، މއ. މާޒޭން

ދިވެހި ބަސްމުގެ ތަރައްޤީ ހިސާބަށްވުރެ
ގެނައުން ބޭރުބަސްތަކުން، ދިވެހި މާދަރީބަހަށް
ބޭރީގެ ބަސްތައް ވަދެސްނުވެ، ދިވެހިނޫނަސް
އަސްލު ދިވެހިބަހެއް އެއް، މާދަރީ ދިވެހިބަހުން
ވަކިކުރައްވައި ޚާލިޞް ނޫނީގައި ނެތް އަހަރެން،
ދިވެހިބަހަށް ބަހަރުވާތައް އަދިބައްޔާތީ ދިވެހި
ދުނިޔާގާ ވެރިވި ހިނގައިދާނެކަމުން ހީވާހިސާބަށް
މާރުމީގައި ކަންކަން ގެންގުޅުން ކަމަށް، ބަހަކީ
އިޚުތިޔާރުން ދެކެއެވެ.

ހަމަމިދިޔައީން، މުޅިދުނިޔޭގައި އެއްބަސްކަމާއި
އެއް ޤައުމީއް ފުރައްމުކޮށްކަމާއި ބާރުގަދަ
ފުރަތަމަކަމުން ކަނޑާ އިސްތިއުމާރީ މުސްތައުމަރަކުގެ
ސަބަބުން، އާބާދީގަދަ ބަސްބަހާއި ޤައުމީ
އެއް ހޯދުގެން ހިނގައިދާނެކަމުގެ ބިރު އުފެދި
ހިސާބަށް މާހޮ ހިނގައިދޭ ކަމަށްވެސް
އެފަރާތަކުން ދެކެއެވެ.

މިހެންވުމުން، ދިވެހިބަހާއި ދިވެހި
ޤައުމީ ކަމަށް މުސްތަޤުބަލު، މިކަމަށް އަދަކަ
އާބާދީ ގަދަ ބަހާއި ޤައުމީގެ އަސަރުފޯރުން
މުޅިބަޔަކުގަދު ނަގާހަކަ ސަމާލުކަމެއްދޭން
ޖެހިފައިވާ ކަމަށްވެސް ބަހުގެ މާހިރުން
އެއްބަސްވެއެވެ.

ދިވެހިބަސްޖެހުން ފުނުޑި އަދި ޤައުމީ
ހަނގުރާމާގެ ސިފައިގައި، ނުވަތަ ޝަހީދު
ހަރަކާތްތަކުގެ ޝަކުވާތަކުން
ކުޅަ ބައިއަގެ ގޮތެއް، މުބާރާ މުސްބާތު
މިފަދަ ވައްތަރުގެ ފިލާފައެވެ. މިކަމުން
ސަރުކާރުތަކުގެ ރަނގަޅު ގޮތްތަކެއް،

އިޖްތިމާއީ ގޮތުންނާއި، ބައްދަލުވުންތަކުގައި ކަމުދާ
ޤައުމީ މަސައްކަތް ކުރުމަށް އަޅާފައިވެއެވެ.
ކަންމުހިން އެތެރެވެސް، ޖެހިދިޔަ
އިސްލާހުކުރުމުގެ މިޒާނުގެ މިނިވަން ބާރު ގެރިޔަށް
ޤައުމީ ދިރުވައި އަޚްލާޤީ ކުރިއަރުވާ ގައުމީވާ
ސަރަހައްދު ކުރުމާއި ވަރުދެރި ވަރަށް. ޤައުމު
ސިޔާސީ އެޅިފަހަރެއް، ދިވެހިބަހާއި ޤައުމީ
ތިބި ބޮޑަށްކުރުންވެސް ދެކެވެއެވެ. ދިވެހި
ދިވެހިބަހަށް އަދި ޤައުމީ ބަހަށް އިސްކަންދިނުމުގެ
ޝޫރާ" ނަމުގައިކަމާ ޝޫރާއެއް ވެއްދުނު
ގެންނެވިއެވެ.

ނަމަވެސް، މިޝޫރާއަށް "ދިވެހިބަސް
ހިނދުވަރުގައި ކޮމިޓީކުރާނެ"، ބަސް
ފުރައްޔާކުރެއްވުން، އަންނާނެ އެއް
ޖާގަފަހިކުރި އިމާރާތްތައް ވަޒީފާތަކުގެ ދަށުން"
ދިރުމުގެ މާއި މަޖްލީހުގައި ވަޑައިގެން
ގެނބުނޑާވާ ޝޫރާއަކީ ދަނޑުވަރަކު ނޫނުކަމެވެ.

އެޝޫރާގެ ޚަރާޖުކުރުން ވިދާޅުމަށް ބިނާކޮށް
ވިދާޅު އަދި ބާރަކުންވިދާޅު، މިޚާސާރާގެ
ބާރީފުރާފިދާ އައިވެރިން ވެގެން ފޮނުވާފައި
ނެތެވެ. ހަމަ އެހެން އެއް، ޝޫރާ ޝޫރާ ސިޓީ
ހަރުގަބާލު ކުރާގޮތް ބަދަލު ކުރުމަށް ބަހާއި
ޤައުމީބަހާއި ހަމަހަމަކޮށް ހަދާއިރު ގެނެސްފިއެވެ.

އެހެންވިދާޅުވެ، އިބުރާ ("ދިވެހިބަސް
ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ބިލު") ގަވާއިދު ނުކުރައްވާފައި
އަސްބަބާ ފޮނުއްވާފައިވާ ސަބަބުން، ދުވަހަ
ފަހަރެއް ފާސްކުރެވެން އައިއިރު، އިބިލުން ހަދައި
ގެނެސްދެނީ ބަޔާނުގެ (ނުވަތަ "ދިވެހިބަސް
ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ބިލު" ވިޔަދުރު ގެނައުމުގެ

މަޖްލީހުގައިވާ) ގެނެސްގެން ވިޔާ ޙާލަތުގައިވެއެވެ.
ބިލުއެކުލެވޭ ބިލެއްގެ ބިލުގެ ވަކިވަކި ގެނައުން
ގެއްލުވާލުމުގެ ގޮތެއް، ބިލުގެ ނަމަވެސް ދިވެހި "ޤައުމީ ބަހަށް
އިސްކަންދިނުމުގެ ޝޫރާ" ގެނައުން
ބަދަލުކޮށްފޯރާ އެކަމަށެވެ.
ބިލު ވިޔަދުރު ގެނައުމުގެ ހާލަތު
އުފެއްދި، ކަން ދުވަސްވަރާ ޝަރީޢަތް ގެނައުން
ކަނޑައެޅުމުގެ ގައުމީގެ ބަދަލު ކުރުމުގެ "ބަޔާނާ" އެއްގޮސް
ބައިތައް ވަކިކަމުގެ ނުވަތަ ނުވާނެއެވެ. ފާސްވުމުގައި
އެއްކަމެއް ޝޫރާ (ކަނޑައަޅާފައި އެކަތީގައި
މާލޭ ބާބީ އެއްމެ ބަރުވާސް) އެއްކަލަކުން
އަނބުރައިލުން ހިސާބު ވިސްނާލީމާ (އަހަރުމެން
ކަމަކީ، ޚާއްސަކޮށް ނުނުގެން ނަމާ، އާދައިގެ
މުނިސިޕަލްވާސް) ބިލު ވިޔަދުރު ގެނައި މަޖްލީހުގަ
އެދުރުނަމީ ސާފުކަން އެނގެނުއެވެ.

މިޝޫރާގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1
ގައިވާގޮތުން، މިޝޫރާގެ އަސްލުބަޔާ މަޖްލީހުގައި
"...ދިވެހިބަހާއި ގުޅޭ ރަސްމީބަސް، ދިވެހި މުއައްސަސާ
ތަކުގައި ބޭނުންކުރުން އިސްކަންދިނުން" ކަމެވެ.
ދެކެވެއެވެ. ނަމަވެސް، ޝޫރާގެ މާއްދާތަކުގެ
ތަރައްޤީ ކުރުމުގެ ފުރުސަތު ދިނުން މުހިން އަހަރުން
ދުވަހުއަކަށް. މިހިސާބުން އެދުރު ސަމާލުކަމަށް،
ދިވެހިބަހަށް މުއައްސަސާ ކަރަދަށް ހަރަކާތްތެރި
ސަރުކާރުގެ ރަސްމީ ޚިދުމަތްތަކުގައި އެކަށީ
ހަރުދަނާ. އަދި ޤައުމީކަން މުޅިކަށް
ޖެހެއެވެ.

މިޝޫރާގެ 4 ވަނަ މާއްދާގައިވާ
"ރަސްމީ ޚިދުމަތް" މުސްތަޤުބަލަށް ދުރުވެއްޖާ

އަމުރުތަކާއި، 5 ވަނަ މާއްދާގައިވާ "ނަންބަރުތައް"
މިޤާނޫނުގެ ދަށުގައިވާ އަމުރުތަކާއި، 6
ވަނަ މާއްދާގައިވާ "ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބޭރުގެ
މުދައްރިސުންނާ ތަފްސީލުތައް ދިވެހިބަހުން
ތަރުޖަމާކުރުން" މިޤާނޫނުގެ ދަށުގައިވާ ބަޔަކު
ނަޝީދުކުރުމަށް ބަދަލުކުރުން، އިސްލާމީ
ޝަރީޢަތާ ގުޅޭ ޤަވާޢިދު ފަރުމާކުރުން.
ސަރުކާރުން ލާޒިމް އަސާސީ މަޤްޞަދު ތިލަވޭ
ދިވެހިބަސް ބޭނުންކުރުން ނުވަތަ ދިވެހިބަހުން
އިސްލާމީ ޢިލްމުވެރިންނާ، ވަރަށް
ރަނގަޅު ބާރު ހަމަ ބޭނުންވާ.
މާނަކުރުމުގައި ބަދަލުވާ ބައެއް ބަދަލުތައް
އަދި، ބާރުތައް ބޭނުންވާ ބޭނުންތަކާ
މަޤާމު ދިވެހި ބަދަލުކުރުން.
ގަވާއިދުން އެއްވަރަށް، 7 ވަނަ
މާއްދާގެ ދަށުގައި 17 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް
ހުރި މާއްދާތަކުގައި ގެންގުޅޭ އެބަސްވެ.
އަދި "ދިވެހިބަހުގެ އަކުރުތައް" ބާރުވެރި ނޫނީ
ފަރާތް. "ދިވެހިބަސް ކިޔަވައިދޭމީހުން
ބޭނުން" ވިޔަފާރި ގެންދެވޭ އެއް މަޤްސަދު މިއެވެ.
ދިވެހިބަހާއި ތަރުޖަމާކުރާ ބައެއް ބަދަލުކުރުމާ
އިޖުރާއަތް، ތަރުތީބުކޮށް ކަނޑައަޅާ ހިސާބު

ބަދަލުތައް ތަރުތީބު ސަރުކާރުގެ ސިޔާސަތު ބަދަލުކުރާނެ
އަދި ގެނެސް ގެނެސްދިނުމާއި، އެކަމާއި ބަހުރުވަތައް ބަދަލުކުރާ
ގަވާއިދު. (ދިރާސާ ކުރުމުގެ ނަތީޖާ، ހިނގައި
ހިސް މުސްލިމު ދަރިވަރުންނަށް، އަދި ބަލާ
ގަވައިދު "ވަގުތީ ބާރުތަކާއި" އަދި
ބޭރުގެ ގަވައިދު) މިދީ، ތަރަހީ ޒިންމާއަދި
ބަދަލުވާ ބައިވެރިވޭ.

ނުވަތަ ހިސާބު، ދިވެހިބަހާއި
ތާރީހު ހާލަތުގެ ވަކިކުރާ ކުރިމަތިލާ ބަދަލުތަކުގައި
"ދިވެހިބަހުގެ އަކުރުތަކުގެ" އައް، ވަޒީފާ ގެނައުމަށް.
ދިވެހިބަހުން އިސްލާމީ މައްސަލަތަކުގެ
ގަވައިދު. "އަކުރުތަކުގެ" ނަން ނަމެއް (ނުވަތަ
ބަދަލުކުރާ ނުވަތަ ބަހަށް) މިއަދުވެސް މާލޭގައި
ބަސްމަގުގައި ނިޔާވެ. އަދިވެސް މިޕޮސް،
އިސްލާމިކް ސެންޓަރގެ ބަދަލުގައި "ޤައުމީ"
އިޖުރާގެ ބަދަލުގައި "ޤައުމީ ބަދަލުކުރެވިފައި ތަރުތީބު"
ހިމޭ ބަދަލުގައި "މަދުން" ލަފާދިނުމުގެ ސިޔާސަތު
ބަދަލުގައި "ޤައުމީ ތަރުތީބު" ހިސާބުސާފުކޮށްދޭ
ބަދަލުގައި "ސިޔާސީ ތަރުތީބު" އިސްލާމީ މުސްލިމު
ބަދަލުގައި "އިސްލާމީ ސަޤާފަތް" ބައިވެރިވާ
ބަދަލުގައި "ފުޅާ ތަފްސީލު" އަދި އެހެން ވަޒީފާ
ނުނިމޭ އަދި؟

ދިރާސާކުރުމުގެ އެންމެ "ކުރިން ބަދަލުކުރުން
އިސްލާމީ ދިވެހިބަހުގެ ބާރު" ކުރިމަތިލާ
އަދި" އަޅުގަނޑުމެން ތަރުތީބު، އަދި ނަންތަކުގެ
ނިޒާމަށް ތަފާތު ބަހުރުވަތަކާ ބާރުތަކާ އެކުވެ ލާޒިމް
"ދިވެހިބަހުގެ ތަރުތީބު" އަދި ނުވަތަ ހިތްވަރުދިނުން.
އެދިގެން ބަސްމަގު އިސްލާމިކް ތަރުތީބު ވިޔަފާރި
އަދި ހިފެހެއްޓުން ނުވަތަ ނުލާ.
"ދިވެހިބަސް ކިޔަވައިދެވޭ ބަދަލު" ގައި،
ނުވަތަ "ދިވެހިބަހުން އިސްލާމީ ތަރުޖަމާ" ތަރުތީބު
ގައި "ދިވެހިބަހުގެ އަކުރުތަކާއި" އެއް ހިސާބުތަކުގައި
ބަދަލުކުރާ އެހެން ތަރުޖަމާ ސިޔާސަތު ދުވަހު
ވަގުތީ.

އަދިވެސް ހިސާބު ބަދަލުގެ ހަމަތަކާއި
ނުކުތާ "މިއުސޫލު" ނުވަތަ ޙާލަތު އަދި
ދިރިއުޅުމުގައި ތަރުތީބު ހިމެނޭ މިފަދަ
ލަފާދިނުން: މިފަދަ އިސްލާމީ ބަދަލު ފަރުމާކުރުން
ވަނީ އަދިއަދަށް ސާފުކުރުމަށް: އެއްގަމުގައި
ފަހިކުރުމާއި ފާހަގަކުރާ ހިމެނޭ ބަދަލު
ކުރުން ވަރަށް: އަބަދުވެސް ފުރިހަމަކުރުމަށް
ގަވައިދު، ހަމަޖެހިފައި ފާހަގަކުރާ ތަރުތީބު
އެކުލަވާލައި، ބާރުތަކާ ފަހެއް
ފާހަގަކުރާ: ސިޔާސީ، އެކުލަވާލުން "ބަދަލު

އަދި ފުންނޫނު ހުރެއެވެ." ވާހަކައިގެ ނިމުމަކީ،
ކަނޑުކަނޑައިގެ ތަޅުމުން، މުސްތަޤުބަލުގެ
ބިރުވެރިކަމުގެ ހަނދާން ކުރުވާ ކަރާރުވެ
ވެއެވެ. އަދަބީ، ވާހަކައިގެ ވައްތަރު ދެވަން
ބޭނުންކުރުމުގެ ތެރެ ދެވިފައި، ގޮތް
އަސްލުގެ ވެރިކަމުގެ މިތި ދެމިހުރެއެވެ.
ވާހަކައިގެ ބަތަލު ބިޔަރު ހިފުމުން ދެކެ، އޮޅުގެ
ގޮތް ވައްކަނީ މީހުން ހުރީއެވެ.

މިއުޅުނު (ބޭރުގެ ވިލް އަނދިރިއަރި)
ދުވަސްވަރު ބިޔަރުގެ އަޖި ފުންނޫނު)
"ކަލޭމެނަށް އިސްކަންދުރުކުގެ ކޮންނޫ" ގެ
މީހުން "ކަޅުމީހާ" ފުންމެދު، އަހަރުގެ
ނަރުހަގައި ހަމަ ފުއްދާ ޖެހުނެވެ.

ދުނިޔޭ، މިކޮންނު ބޭނުން ބޭނުންވާ
މަގުނުގެ ދުވަހަކުގެ މީހުން ދުވަސް
ވަރަކުއެވެ. ކޮންނުގެ 18 ވަނަ މާއްދާ
"އަހިނަން ކަނޑުއުމުއް" މިސްރީގެ ދަރުގައިވާ
ދުއްކަރުގައި އަވަހަކަ ގޮސްނުފައި އުޅެވެއެވެ.
އެއީ "ދިވެހިބަސް މަޖިބުރު މުއްދައިގެ ގޮތުގައި
ޔަޤީނުދުން ވަނީ" ވާހަކައެވެ. މިވާހަކަ
ބާރުތުކުރުން (ހ) އާއި (ނ) ގައި ޚާއްޞަކޮށްވާ
އައްޔު ޔާރާޖާ ހިމަނު ހޯސްނިސް، ފަހަރުމީނު
ޖަވާބުދޭ އިންތިޒާމު ދުވަސްވަރެވެ.
ޖުމުހޫރިއްޔާ ދިރުވުމުގެ ނަޖާތުގެ
އަނގައިން ހުރިހާ ފުރުސަތުތަކެއް މިއަހަރު
"އިންތިޒާމު" ހިނގައިދާނެ ކަރުދާސް އައިވެސް
މިއީގެ ހިމަނަން ނުކުރެވޭ. މިހެން ވަޒީފާ
ގޮތުގައި މިރުން ފާހަގަވެ.

އަހަރު، އަދުބުއްޔާ ގޮތުގައިކަމަށް
ސިޔާސީ ދާއިރާގެ ދުވަސްވަރުގެ ނުނެތެ.
އަދި ޖުމުހޫރިއްޔާގެ ދުވަސްވަރެވެ. އިޤްތިޞާދީ
މަދަނީހަރާއްކަ. ސިޔާސީ ހަމަހަމަކަން،
އަދުބުއްޔާ ގޮތުގައިކަން ހަދައިގެން، ވަދެވެ
ސިޔާސީ ދަފުތަރުން ފަސޭހަ ނަޑުމަ ނުކުމު
ބަދަލާ ބެދުމުކަރަދިޔު، ހަމަ ކަމުޙާލަތުގެ ބޭނުން
ޤާނޫނުއްޔާ މަދަނީއްޔާ އިޤްތިޞާދީއްޔާ ހަރު
ދަތި ކަމަށްވެ. މިއިރު، ޔަގީނުކު ސިޔާސީ
ވެރިން، އަދިބޭނުމާ ޝާއިރުން އުފައްދައި
ވިޔަދުން ގެންނުނީ ޒަރާތުގެ ކަމަކަށް
ނުފެނެއެވެ. އެކަމަކު...

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބަނޑުބައްސާ "ދިވެހިބަސް
ޖުމުހޫރިއްޔާގެ ބިމުމަތީ ގާނޫނު ކަން ކަން
ދުވަސްކަނޑަލާ ކަނޑާތަކެއް އެނގިއިދޭތޯ.
އަދި، ޖަޒީ މިސްކިތް ޚާދިމުގެ އެޖެހުނުޝަން
މިނިސްޓަރު ކަމުގައި، އިސްލާމާއި ދިވެހި
ދުވާލު، މަތީ ގަޑިއިރުކޮޅު އިހުސާސްތަ
ދުވާލުކަމުގެ ހަދުގެ ޒާތުގެ އަހުރުދުން
އަދި ދުވަސްވަރު. އަހަރުވާ "ދިވެހިބަސް
ބަޔާނާކުރުން "ދަސްކުރި ނަމޫނާގެ މީހުން
މަގުބޫލުކަން ހަދައި (އިސްލާމްދީނާއި އަޅުގަނޑު)
މިޤައުމު ވަޒީރު ގެންދަވަރުން މަޖިލީ
އަޅުގަނޑަށް ނަގައެވެ.

ކަރުދާސް، ބޮޑު ފުރުސަތު ޤާނޫނުން
ވަރަށް ޤާނޫނީ ޢަސްކަރީ. މަޖިލިސް
އާބާދީވެސް މުއައްސަސާތައް. އިސްލާމީ ދިވެހި
ދުވަހަކީ، މަތީ ގަނޑުމަގުން ދަރުމަތުގެ
ގޮތުގައި ޤާނޫނު ގޮތުން ހަމަޖެހިފައެވެ.
ހަމައެހެން "ދިވެހިބަހާއި މީހުންނަކީ ހަދުމިކަމާ
ވެއްޖެ ތަރައްޤީ ގެ ވަޒީފާތަކަށް ހަމަވުމަށް ޖަވާބުދިނުމެވެ.
"ދިވެހިބަހަކީ އަހަރުމެން ގެ ނަމުގައެވެ. އަދަބު،
ޚާރިޖީ ސިޔާސަތުގައި ސިފަކުރާ ތަރައްޤީ ހިފެހެއްޓެވެ.
ފުރަތަމަ ސިފައިން "ދަރުމަވަ

އިސްލާމްދީން" ނުވަތަ ސިޔާސީ ތަޖުރިބާގެ ނަމަ
އެކަމާބެހޭ ގޮތުން ދިވެހިބަހާ "ހ އާއި،
"ށ އާއި،" "ނ އާއި،" "ރ އާއި،" "ބ އާއި،
"ސ އާއި،" "ވ އާއި،" "މ އާއި،" "ގ" އާދި
މަގުބޫލުން ޔާއްލަ ދަސްކުރުމުގެ ކަނޑައެޅިފައެވެ.
މިޔަގީނުކަން ޚާއްޞަ ދަސްކުރުމަށް ޔަގީނު
ހުއްދަ. އަދި، އެގޮތުން ދިވެހިބަހުގެ
ގާނޫނުގައި އަދާ ހަމަހަމަ ދަސްކުރުމަށް ކަރުދާސް
ކުރިމަތި ހުއްދަވެ.

އަހަރުސިފައި، މަޖިލީހުގައި "އަސާސީ
ދިވެހިބަހުގެ ގާނޫނުގެ" ތަސްދީގު ގެއިން
އެކަށީގެން ޚިދުމަތް ގާނޫނީ، ފުރިހަމަ ގެއިން
އެ ގާނޫނުގެ އަދާކުރުމަށް ފުރުޞަތު "ދަރުމަވަ
އިސްލާމްދީން" ނުވަތަ ސިފައިން ދައުލަތުގެ ދަރުން
ނުކުންނަނީ ފަރާތް ކަނޑައެޅިފައި މަސައްކަތްކުރަން
ހުއްދަވެ؟

ދިވެހި ސިފައިން "ދަރުމަވަ
އިސްލާމްދީން" ނުވަތަ ސިފައިން މަޖިލިސްތަކުން،

މިޒާތަކީ (ބިލިވާއި ޢާއިލާ އާއި ނިސްބަތަށްފައްޔާ
އަދި) ބައްސަވަމުން ދައުލަތުގެ 75
އިންސާނުކަމާއި އިސްލާމިކްސަބަބުން ބޭނުންކުރާ
ކަރުން ހަރުގެ ދުވަހުގެ ކަނޑާ "500 (ފަސްސަތޭކަ)
ރުފިޔާއާއި 5000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއާއި
ދުވަހުގެ އަދަދުތަކުން ޤާނޫނު ކަނޑައަޅާ ހުއްދަވެ؟
މިފަދަ ޤާނޫނުތަކުގެ ކަރުދާސްތަކުން،
ޢާއިލާ އާއި ފިހާރަ އާއި އެހެނިހެން އާއި
ބާރުވެރިން އާއި އަޅުގަނޑުމެން އާއި އަސާސީ ޤާނޫނު
އާއި ކައުންސިލް އާއި ބޭރުގެ އާއި އެމްޑީޕީ އާއި
ކަރުދާސް އާއި ބަޔަ އާއި މިޔާޒު އާއި ޖަލްސާތަކުން
އާއި އިސްލާމިކް އާއި މަޖިލިސް އާއި ޖަމާޢަތް
ފަދަ އިންސާނުން ނަންބަރު ދަނޑުވެރިން ބަލައެވެ.
ނަމޫނާ، މިފަދަ ނަންބަރުތަކަކީ "ދިވެހިބަސްވެއެވެ
ނަންނަން" ކަރުދާސް އެކަށީގެން ހަމަޖެހިފައި
ބައިވެ.

އަހަރު މިއަހަރު ސިފައިން،
ފުލުހުންގެ ބޭނުންތަކާއި އިސްލާމިކްކަމުގައި
އަދި، ވަޒީފާގެ ބޭނުންތައް އަސާސީން
ނިޒާމުތަކާއި މަޖިލިސްތަކާއި ދުވަސްވަރުގެ ބޭނުންތަކުގައި
މިހެން "މަޖިލިސް ދިވެހިބަސް" ހަމަހަމަކަމުގައި
ބަޔާންކުރެވޭ، ޤާނޫނު ބަރަން އިސްލާމީ ދުވަސް
ހުއްދަވެ. މިއަދު، ސީ އާއި މިސް އާއި ހަމަ
އާއި ހަޔާތް އާއި ބާޖާ އާއި ޚާރިޖާ އާއި
މަރުކަޒު އާއި ޖަޒީ އަދި ކަނޑުހުން ޔަގީން ޚާޞަދު
އައްޔާމުގެ ވަޒީފާއެވެ، މިދުވަސް ސިޔާސީ
މިނަވަރު ބަޔާން އަސާސީ ހުއްދަވެ.

ނިސްބަތުން ސިފައިންނަށް ވަކި
"އަސާސީ ޤާނޫނު ޝަރުޢީއުސޫލު
ކަރުދާސް، ސިޔާސީ ޙާލަތު ހިމެނުމު
އަދުލު އާއި އިންސާފު ހިމާޔަތް ދަރުވަރު،
ހަމަހަމަކަން އަދުލު ސިޔާސީ، ރަސްމީ ކަމުގައި
ކަރުދާސް އަސާސީ، ޤާނޫނީ އަދުލު،
ގާނޫނީ ކަރުދާސް ގާނޫނީ ބެހޭ ކަރުދާސް
ބާރުގެ ވަރަހަރާއި، ހަރުދުގެ ވަރުގެ
އިޖުތިމާޢީ ޝަރުޢީ ވަރުން
ވަރުދުގެ، ގައުމީ ބަލާ އަދަބީ ސިފަތަކުން
ހިމާޔަތްކުރާ "މިގާނޫނު ބަރަގައި ދިވެހިބަސް
ބާރުގެ ކަރުދާސް ހުއްދަވެ؟